

Flevo Birdwatching

Datum van de excursie:

10 Juni 2015

Bezochte gebied:

Oostvaardersplassen, 5600 ha wetland tussen Almere en Lelystad, Excursie van 08.00 tot 12.45 uur

Begeleider:

Robert de Groot

Nederlandse naam	English name	Scientific name
Fuut	Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>
Dodaars	Little Grebe	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
Aalscholver	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Kleine zilverreiger	Little Egret	<i>Egretta garzetta</i>
Grote zilverreiger	Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>
Blauwe reiger	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>
Lepelaar	(Eurasian) Spoonbill	<i>Platalea leucorodia</i>
Knobbelzwaan	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>
Grauwe gans	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>
Grote Canadese gans	Greater Canada Goose	<i>Branta canadensis</i>
Brandgans	Barnacle Goose	<i>Branta leucopsis</i>
Bergeend	(Common) Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>
Nijlgans	Egyptian Goose	<i>Alopochen aegyptiacus</i>
Smient	(Eurasian) Wigeon	<i>Anas penelope</i>
Wilde eend	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>
Krakeend	Gadwall	<i>Anas strepera</i>
Slobeend	(Northern) Shoveler	<i>Anas clypeata</i>
Wintertaling	(Common) Teal	<i>Anas crecca</i>
Zomertaling	Garganey	<i>Anas querquedula</i>
Tafeleend	(Common) Pochard	<i>Aythya ferina</i>
Kuifeend	Tufted Duck	<i>Aythya fuligula</i>
Bruine kiekendief	Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>
Buizerd	(Common) Buzzard	<i>Buteo buteo</i>
Meerkoet	(Common) Coot	<i>Fulica atra</i>
Scholekster	Oystercatcher	<i>Haematopus ostralegus</i>
Bontbekplevier	Great ringed Plover	<i>Charadrius hiaticula</i>
Kleine plevier	Little ringed Plover	<i>Charadrius dubius</i>
Kievit	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>
Grutto	Black-tailed Godwit	<i>Limosa limosa</i>
Tureluur	(Common) Redshank	<i>Tringa totanus</i>
Zwartkopmeeuw	Mediterranean Gull	<i>Larus melanocephalus</i>
Kokmeeuw	Black headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
Zilvermeeuw	Herring Gull	<i>Larus argentatus</i>
Kleine mantelmeeuw	Lesser Black-backed Gull	<i>Larus fuscus</i>
Visdief	(Common) Tern	<i>Sterna hirundo</i>
Houtduif	Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>
Holenduif	Stock Dove	<i>Columba oenas</i>
Gierzwaluw	(Common) Swift	<i>Apus apus</i>

Excursie in opdracht van
Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

RAFIKI BIRDWATCHING

Flevo Birdwatching

	Boerenwaluw	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>
	Huiswaluw	House Martin	<i>Delichon urbica</i>
	Witte kwikstaart	White Wagtail	<i>Motacilla alba</i>
	Gele kwikstaart	Yellow Wagtail	<i>Motacilla flava</i>
(H)	Winterkoning	Wren	<i>Troglodytes troglodytes</i>
	Merel	Blackbird	<i>Turdus merula</i>
	Zanglijster	Song Thrush	<i>Turdus philomelos</i>
	Rietzanger	Sedge Warbler	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
	Kleine karekiet	Reed Warbler	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>
	Grasmus	(Common) Whitethroat	<i>Sylvia communis</i>
	Fitis	Willow Warbler	<i>Phylloscopus trochilus</i>
	Tijftjaf	Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>
	Pimpelmees	Blue Tit	<i>Parus caeruleus</i>
	Koolmees	Great Tit	<i>Parus major</i>
	Staartmees	Long-tailed Tit	<i>Aegithalos caudatus</i>
	Spreeuw	(Common) Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>
	Gaai	(Eurasian) Jay	<i>Garrulus glandarius</i>
	Ekster	Magpie	<i>Pica pica</i>
	Kauw	(Eurasian) Jackdaw	<i>Corvus monedula</i>
	Raaf	(Common) Raven	<i>Corvus corax</i>
	Zwarte kraai	Carrion Crow	<i>Corvus corone</i>
	Groenling	Greenfinch	<i>Chloris chloris</i>
	Putter	Goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i>
	Kneu	Linnet	<i>Carduelis cannabina</i>
	Rietgors	Reed Bunting	<i>Emberiza schoeniclus</i>

	62	1	63
	Soorten waargenomen / Species observed	(H) = Alleen gehoord / Heard only	Total

Opmerkelijk: Zomertaling die goed in beeld kwam of Zwartkopmeeuw die zo veel zeldzamer is?

Weer: Zonnig, met wind uit West, 3 Beaufort, temperatuur aangenaam, oplopend tot 20 °C, lekker weer dus.

Nummers tussen haakjes corresponderen met nummers op de kaart hieronder. Groene tekst is algemene beschrijving, zwart is waargenomen op excursie

Gebied zuidwest van Almere, (niet genummerd, links beneden net buiten de kaart). Volg de borden naar een voorbeeld van landschapskunst : "Garden of Love and Fire". Deze landschapskunst is ontworpen door dezelfde architect, Daniel Libeskind, die de Freedom Tower heeft ontworpen, gebouwd op Ground Zero, de plaats van het WTC in New York. Bij de mestvaalt in de buurt vaak zangvogels aan het foerageren op de aanwezige insecten, Witte en Gele Kwikstaart, Grote Lijster, Roodborsttapuit: De mest ziet er nu uit of het kippenmest is, en die is te scherp voor insecten, dus ook geen vogels. De windmolens (lees: Akershoek K., F. Dijk & F. Schenk, 2005) zijn gebruikt in onderzoek naar vogelslachtoffers door aanvaringen met de wieken. De steenhopen naast de Oostvaardersdijk leveren geen soorten op. In de hoek van de dijk en de weg zwemmen grote aantallen Fuut, allemaal in prachtkleed, klaar voor de voortplanting, maar kennelijk zonder nest. Tussen de stenen hier kunnen ze niet broeden.

Excursie in opdracht van
Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

RAFIKI BIRDWATCHING

Natte Graslanden (19) Iets meer dan een vierkante kilometer, aan drie kanten te bezichtigen vanaf fietspaden en van achter kijkschermen. Voormalig weidegebied, nu beschermd. Meest interessant in lente en herfst. Droogt in de zomer soms te ver uit. Open grasland met ondiepe plassen en slootjes. Veel waadvogels, maar ook meermalen jagende Zeearend, Havik en Sperwer. Watersnip, en meerdere soorten eenden, Dodaars en soms Geoorde Fuut op het water. De struiken op de dijk herbergen veel zangvogels, maar deze verstoppelen zich vaak goed. In de wilgen aan de zuidkant van het fietspad veel sporen van Bever: .In het slootje onder aan de dijk zwemmen veel Meerkoeten en heel in de verte een Dodaars. Er is Rietzanger te horen, maar nog niet in beeld te krijgen. Via het betonpad lopen we naar het eerste kijkscherm. Daar zit betreurenswaardig weinig. Er vliegt een Kievit, er loopt een stel Grauwe Ganzen, er staat een Zilverreiger en er zwemt een Meerkoet. En er lopen weer koeien in het gebied. Het officiële einde van het broedseizoen. Daarom maar snel verder. Door Bevers behandelde bomen, naast het pad. Op meerdere plekken zien we Groenling, Tjiftjaf en mezen. Soms zijn meerdere pogingen nodig voordat iedereen de snelle beestjes heeft gezien. Er wordt nu meer aan voedselvoorziening gedaan dan aan territoriumverplichtingen, er moet gewerkt worden. Dus zijn de vogels beweeglijk. Het tweede kijkscherm, laag dak, helaas, levert veel meer op. Zomertalingen op korte afstand, Tureluurs en jonge Kieviten. Kleine Zilverreigers, zo veel nerveuzer dan hun Grote neven, lopen links in het ondiepe grassige gedeelte. Twee Lepelaars komen kort in beeld, ze hollen naar het volgende deel van een slootje dat dwars voor ons loopt, en ze verdwijnen grotendeels achter de oever. Wanneer we nog een scherm verder gaan, dan krijgen we de zon in de rug en komt er ineens veel meer kleur in veel beesten. Kleine en Bontbekplevier, bij de laatste wordt vaak nu pas de fel geel-oranje vlek op de snavel zichtbaar. Slobeenden zijn al behoorlijk in de rui, dat wordt straks weer moeilijk. We zien Winter- en Zomertaling in één beeld, Erwin Kroll in verwarring. Dodaars roept dichtbij maar zit aan de verkeerde kant van de rietkraag. Bij de volgende hut komen ze wel goed in beeld.

Kwelwater (15) Parkeerplaats met inrit die haaks staat op de Oostvaardersdijk, voorzichtig. Ernaast gelegen op een van de laagste punten van Zuid Flevoland enkele hectares ondiep water. Een plas die misschien iets ondieper wordt in de zomer, maar nooit opdroogt. Tegen de herfst is het waterpeil vaak laag en waadvogels foerageren dan in de vrijgekomen modder. Kluut, Tureluur, Witgat, Watersnip. Enorm rietveld naast de plas. Als we Blauwborsten zien of Baardmannen dan is het hier: .We proberen deze plek om Baardmannetjes te vinden. Dat lukt niet, wel zien we veel Grutto's en enkele Bruine Kiekendieven. Een Rietgors zingt zich in beeld. Het waterpeil is al flink aan het dalen, dus we moeten deze plek in de gaten blijven houden de komende weken. Het kost moeite, maar er valt ook nog een Gele Kwikstaart uit te peuteren, die loopt net op het droge gedeelte van de slikrandjes. .

Parking Noord (17) Ruime parkeerplaats met makkelijke inrit. Aan de oostkant van de parkeerplaats is in de verte, op 3.1 km afstand, het nest van de Zeearend te zien. Dichterbij op het ondiepe meer zelden heel veel vogels, maar bij een sterke westenwind willen grote groepen duikeenden (Kuif en Tafel) en Slobeend wel eens schuilen. Het water van dat meer is ondiep en wordt snel troebel door golfslag waardoor modder opwervelt. Aan de kant van het IJsselmeer ligt een schuilhaven met steigers en golfbrekers. In de zomer heel veel Visdieven, maar ook Noordse Sterns, Kokmeeuwen, Stormmeeuwen en broedende Holenduiven op de golfbreker. De struiken iets meer naar het noorden beschutten soms grote groepen waadvogels, tientallen Watersnippen: Het nest van de Zeearend is bezet, met twee vogels. Even later is het er nog maar een. Er moet een ouderdier weg gevlogen zijn. Een klein aantal Grauwe Ganzen in de verte, een Bruine Kiekendief boven het riet en aan de IJsselmeerzijde op de strekdam veel Visdieven, Kokmeeuwen en een koppel Holenduiven. Natuurlijk ook rijtjes Aalscholvers, sommigen laag over het water en de weg pendelend tussen nest en voedselgebied.

Keersluisplas en Bovenwater(9) De eerste ligt ten zuiden van de Knardijk, is ondiep, troebel en vaak goed voor Slobeenden en Lepelaars. Deze plas vriest snel dicht en dan verdwijnen de vogels ook allemaal. De ander kant van de dijk heeft het diepere Bovenwater, met waterplanten, helderder. In de winter langer open, en dan goed voor Brilduiker, Nonnetjes, Fuut en vaak Rosse Stekelstaarteend. In trektijd soms honderden Zwarte Sterns en Dwergmeeuwen. Let ook op kleine fuutachtigen: Dodaars en Geoorde Fuut, zelfs vaak in prachtkleed en dan onmiskenbaar, in de winter soms ook Kuifduiker: De groepen foeragerende meeuwen zijn weg, er vliegen maar weinig sterns, allemaal Visdief. Kuifeenden en een paar Tafeleenden en verder nog Fuut en Knobbelzwaan. De tijd begint nu ook wat te dringen dus we rijden rustig verder over de Knardijk. Af en toe een Buizerd en in de Keersluisplas Bergeenden en Kokmeeuwen op de ook hier nu droogvallende

Flevo Birdwatching

modder. Verder rijdend vliegt ons wel een Zwartkopmeeuw tegemoet, erg licht op de bovenkant, te kort in beeld om door de klanten echt goed te worden gezien.

Excursie in opdracht van
Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

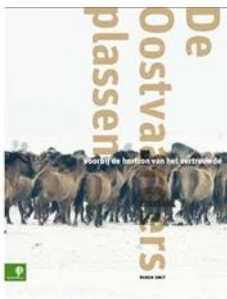
RAFIKI BIRDWATCHING

Oostvaardersveld met Krakeendhut (5) en Poelruiterhut (6) Een terrein dat opnieuw is ingericht om dezelfde vier landschappen te hebben als in de Oostvaardersplassen. Maar hier is een aantal paden aangelegd waardoor men toegang heeft en die landschappen kan verkennen. Open water, grasland, rietkragen en wilgenbos. De twee metalen hutten stonden er van oudsher al, het houten kijkscherm is nieuw: Een foeragerende Lepelaar, nog redelijk veel Grauwe Ganzen, Fuut, Tafel- en Kuifeend. Iets verder staan de Konik paarden, die hopelijk niet vergezeld gaan worden door Edelherten en Heck-runderen. Bij het volgende punt zien we waartoe die combi kan leiden.

Grote Praambult (8) Uitzicht over een heel groot terrein. Recht vooruit het oude talud van de brug. Links ervan de restanten van een bos van Vlier, wilg en wat Meidoorn. Volkomen weggegeten door Edelherten en Konik-paarden, die in de winter de bast van de bomen pellen. Rechts een zandvlakte met waterplassen, let hier op Vos, Raaf, in de bomen er om heen zit ook vaker een Havik en vrijwel zeker Buizerd. Heckrond loopt hier ook meestal in beeld: Vergeleken met de onaangestaste vegetatie aan de oostkant van het spoor is het maar een desolaat landschap. OK, we zien veel Edelherten en andere grote grazers, maar een savanne is geen Nederlands landschap. Twee Raven vliegen er boven. De Vossenkop ligt nog steeds in beeld, maar is wel verplaatst, wie doet dat? Het nest van de Muskusrat is ook in beeld, dat ligt nog op dezelfde plek. De tijd dringt nu te veel aan, we gaan richting Amsterdam.

Meer weten? Boeken over de Oostvaardersplassen:

Titel: De Oostvaardersplassen, voorbij de grenzen van het vertrouwde. Photography: Ruben Smit.
Tekst: Rinske Hillen and Jan Daan Hillen, in samenwerking met Frans Vera. ISBN 978-90-816300-1-6.

Titel: Oostvaardersplassen, nieuwe natuur op oude zeebodembodem. Samenstelling: Bremer, P., Berg, L van den, Euverman, G., Wigbels, V., Tempel, J. Uitgever : Staatsbosbeheer

ISBN: 90-805009-2-5

Flevo Birdwatching

Hutten en uitkijkeuvels in Flevoland, in of bij het gebied van de Oostvaardersplassen.

Excursie in opdracht van
Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

RAFIKI

BIRDWATCHING

